

Marek Klimek

Sprawozdanie z Konferencji:
"Rozwój. Godność człowieka -
gospodarowanie - poszanowanie
przyrody" : Wisła, 11-13 czerwca
2007 r.

Studia Ecologiae et Bioethicae 5, 553-558

2007

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Marek KLIMEK

Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej

Sprawozdanie z Konferencji: „ROZWÓJ. Godność człowieka – Gospodarowanie – Poszanowanie Przyrody”

Wiśla, 11-13 czerwca 2007 r.

1. Specyfika Konferencji

W dniach 11-13 czerwca w Rezydencji Prezydenta RP w Wiśle odbyła się Konferencja Jubileuszowa zorganizowana z okazji podwójnego jubileuszu prof. zw. dr hab. Franciszka Piontka: siedemdziesiątej rocznicy urodzin oraz czterdziestolecia pracy naukowej. Organizatorami tego wydarzenia byli: Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej (Katedra Teorii i Programowania Rozwoju), Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (Instytut Ekologii i Bioetyki) oraz Polska Akademia Nauk w Warszawie (Komitet „Człowiek i Środowisko” przy Prezydium PAN). Natomiast patronat nad Konferencją objęli: prof. dr hab. Jan Szyszko (Minister Środowiska), dr inż. Marek Haliniak (Główny Inspektor Ochrony Środowiska) oraz dr Stanisław Rogowski (Rzecznik Ubezpieczonych). Przewodniczącym Komitetu Naukowego Konferencji był J. M. Rektor Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej prof. dr hab. inż. Marek Trombski, dr h. c.

W Konferencji Jubileuszowej wzięło udział łącznie ponad 100 osób z różnych ośrodków naukowych w Polsce, a także ze Słowacji. Byli również obecni przedstawiciele władz państwowych i samorządowych (Senator RP Adam Biela, Poseł na Sejm RP Izabela Kloc, reprezentanci Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, urzędów miejskich w Rybniku i Szczyrku, starostwa powiatowego w Cieszynie), przedstawiciele mediów i studentów.

Specyfikę Konferencji wyraża jej temat: „ROZWÓJ: godność człowieka – gospodarowanie – poszanowanie przyrody” oraz znakomita okazja, którą był podwójny jubileusz Profesora Franciszka Piontka. Celem konferencji było: poznanie współczesnych uwarunkowań rozwoju, a w tym koncepcji jego urzeczywistniania w wymiarze globalnym i lokalnym; odpowiedź na pytania: czy ideologia TINA (there is no alternative) posiada swoją alternatywę? Jaka transformacja i jaka koncepcja rozwoju wdrażana jest w warunkach polskich?

Przyjęty cel konferencji pozwolił określić jej zakres przedmiotowy, obejmujący:

- teoretyczne podstawy kategorii rozwój,
- współczesne uwarunkowania polityki społeczno-gospodarczej,
- zarządzanie rozwojem – aspekty ekonomiczne, społeczne i środowiskowe,
- społeczeństwo obywatelskie drogą do urzeczywistniania rozwoju,
- programowanie rozwoju na wszystkich szczeblach władzy publicznej: państwowej i samorządowej,
- problematyka ochrony środowiska w działalności przedsiębiorstw i jednostek samorządu terytorialnego, w tym gospodarowanie odpadami,
- przedsiębiorczość sieciowa we współczesnych uwarunkowaniach rozwojowych,
- rachunkowość i sprawozdawczość na rzecz kategorii rozwój,
- świadomość jako instrument polityki społeczno-gospodarczej. Kształtowanie świadomości wyzwaniem cywilizacji.

Mottem Konferencji stały się słowa Stanisława Hvozdiaka z Uniwersytetu Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach na Słowacji: „Franciszek Piontek stworzył personalistyczną koncepcję teorii ekonomicznej”.

Konferencja Jubileuszowa stała się okazją wydania Księgi Pamiątkowej prof. zw. dr hab. Franciszka Piontka (ROZWÓJ): godność człowieka – gospodarowanie – poszanowanie przyrody. Księga Pamiątkowa prof. zw. dr hab. Franciszka Piontka, red. B. Piontek i W. Piontek, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2007). Księgę otwiera list Prezydenta RP skierowany do Profesora Franciszka Piontka, Organizatorów i Uczestników Konferencji Jubileuszowej (s. 4) oraz słowo wprowadzające redaktorów Księgi (s. 11-12). Następnie w Księdze przedstawiono sylwetkę Jubilata (s. 13-24) oraz listy gratulacyjne (s. 25-57). Zasadniczą część Księgi stanowią artykuły będące darem słowa z okazji Jubileuszu, które zostały podzielone na trzy rozdziały: „ROZWÓJ – godność człowieka” (s. 55-257), „ROZWÓJ – gospodarowanie” (s. 258-404), „ROZWÓJ – poszanowanie przyrody” (s. 405-512). Księgę Pamiątkową kończą zestawienia: dorobku naukowego prof. zw. dr hab. Franciszka Piontka (s. 513-542) oraz noty o autorach artykułów (s. 545-547).

2. Przebieg Konferencji

Konferencja rozpoczęła się w poniedziałek 11 czerwca 2007 r. pierwszą sesją naukową: „ROZWÓJ – wyzwaniem współczesności”, którą prowadził prof. dr hab. Andrzej Graczyk. W jej trakcie poruszono następujące tematy: „Kategoria rozwoju a systemy wartości” (prof. zw. dr hab. Tadeusz Borys), „Absolutna wyjątkowość nowego człowieka w środowisku przyrody” (prof. zw. dr hab. Antoni Jozafat Nowak OFM), „Solidarność i konkurencja jako problem społeczeństwa materialnego i postmaterialnego” (doc. Ph. dr Stanislav Hvozdiak), „Rola państwa

w ujęciu teorii trwałego rozwoju” (prof. dr hab. Bogusław Fiedor) „Optymizm nierówno podzielony. Socjologiczne refleksje w perspektywie globalizacji” (prof. dr hab. Wojciech Świątkiewicz), „Nakłady na ochronę środowiska i ich finansowanie w Polsce w świetle sprawozdawczości statystycznej i rachunkowości” (prof. dr hab. Józefa Famielec), „Zrównoważony rozwój gwarancją rozwoju człowieka” (dr hab. Janusz Mikuła), „Kapitał ludzki i kapitał intelektualny – jako dobro gospodarcze i moralne” (prof. dr hab. Adam Biela).

Uczestnicy Konferencji uczcili podwójny jubileusz Profesora Franciszka Piontka Uroczystą Sesją Jubileuszową. Po powitaniu przybyłych gości J. M. Rektor Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej prof. dr hab. inż. Marek Trombski dr h. c. odczytał list od Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego. „Słowo o Jubilate” wygłosił J. M. Rektor Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu prof. zw. dr hab. Bogusław Fiedor. Po tym odczytano listy gratulacyjne nadesłane na adres profesora Franciszka Piontka, a zaproszeni goście mieli okazję do osobistych wystąpień. Następnie redaktorzy: dr Barbara Piontek oraz dr Wojciech Piontek wręczyli Jubilatowi specjalnie przygotowany egzemplarz Księgi Pamiątkowej. Na zakończenie głos zabrał Jubilat – prof. Franciszek Piontek, który powiedział m.in.: „(...) Jubileusz jest powodem do radości, wdzięczności i pokory. (...) Zawsze głosiłem godność człowieka w nauce i w życiu społeczno-gospodarczym. To porządkuje wiele rzeczy i stąd również motto tej Konferencji, za które dziękuję. Ekspozycja osoby ludzkiej jest otwarciem drogi do nawiązywania trwałych więzi. I to jest zasadnicza sprawa”.

W drugim dniu Konferencji (12 czerwca 2007 r.) podczas II sesji poświęconej tematowi: „Godność człowieka”, prowadzonej przez prof. zw. dr hab. Tadeusza Borysa, uczestnicy mogli wysłuchać następujących wystąpień: „Szansa zrównoważonego rozwoju” (prof. dr hab. inż. Stefan Kozłowski), „Nauki środowiskowe a rozwój człowieka” (ks. prof. dr hab. Józef Marcei Dołęga), „Godność człowieka a trwałość rozwoju gospodarczego” (prof. dr hab. Tomasz Żylicz), „Aktorzy zrównoważonego rozwoju w Polsce” (prof. dr hab. Andrzej Graczyk), „Etyka i wartościowanie techniki jako czynniki zrównoważonego rozwoju” (prof. zw. dr hab. Andrzej Kiepas), „Rola współczesnych koncepcji zarządzania w realizacji celów trwałego i zrównoważonego rozwoju” (prof. dr hab. inż. Bazyli Poskrobko), „Wartość firmy – jej istota i sposób ujęcia w rachunkowości” (prof. dr hab. Maria Smejda), „Kształtowanie świadomości jako wyzwanie rozwojowe gospodarki opartej na wiedzy” (dr Maria Jaworska), „Świadomość społeczna w świetle strategii urabiania opinii publicznej” (dr Herbert Kopiec), „Rozwój a zasada odpowiedzialności” (mgr Wojciech Głóvkowski).

Po zakończeniu drugiej sesji uczestnicy Konferencji zwiedzili Zamek w Wiśle – historyczną Rezydencję Prezydentów Rzeczypospolitej Polskiej z okresu międzywojennego.

Tematem trzeciej sesji Konferencji było: „Gospodarowanie”, a jej prowadzącym był prof. zw. dr hab. Kazimierz Górka. Podczas tej sesji zaprezentowano między innymi następujące referaty: „Czynniki kreatywności i destrukcji w gospodarce przełomu” (prof. dr hab. Elżbieta Mączyńska), „Milenijne cele rozwoju – wsparcie rozwoju zrównoważonego czy globalna fikcja?” (prof. dr hab. Stanisław Czaja), „Zarządzanie rozwojem regionalnym z uwzględnieniem kryterium zrównoważenia i trwałości” (prof. dr hab. Krzysztof Malik), „Zarządzanie wiedzą podstawą innowacyjności przedsiębiorstw” (prof. dr hab. inż. Ryszard Barcik), „Polityka społeczna państwa demokratycznego wobec wzrostu gospodarczego i dobrobytu społecznego w Polsce” (dr Marek Biernacki), „De Revolutionibus Vektorum In Oeconomia” (dr Jacek Juzwiszyn), „Produkt turystyczny i jego rozwój zrównoważony na przykładzie działalności agroturystycznej” (dr Jerzy Herma), „Makroekonomiczne uwarunkowania rozwoju Polski do roku 2020” (dr Wojciech Piontek), „Czy zarządzanie ryzykiem przyczynia się do zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw?” (dr Dariusz Michalski), „Efektywność przedsięwzięć ochrony środowiska w przemyśle – na przykładzie hutnictwa szkła” (mgr inż. Tomasz Chruszczow), „Europejskie stowarzyszenie miast i regionów propagujących ideę rozwoju zrównoważonego i trwałego” (mgr Anna Łaszczok).

Tematem ostatniej, czwartej sesji naukowej w trzecim dniu Konferencji (13 czerwca 2007 r.) było: „Poszanowanie przyrody”, a sesję prowadził prof. dr hab. Krzysztof Malik. Podczas czwartej sesji wygłoszono między innymi następujące referaty: „Gospodarcze, społeczne i etyczne aspekty ekorozwoju” (prof. zw. dr hab. Kazimierz Górka), „Biopaliwa i paliwa w ciepłownictwie” (prof. zw. dr hab. Janusz Wandrasz), „Krzywda wyrządzona środowisku to krzywda wyrządzona człowiekowi. Psychologiczne konsekwencje zanieczyszczenia środowiska oraz nieprzestrzegania zasady zrównoważonego rozwoju” (dr Ewa Sienkiewicz-Hippler), „Uwagi o wielośredniej – propozycje wykorzystania w zagadnieniach ochrony środowiska” (dr Andrzej Wilkowski), „Świadomość ekologiczna mieszkańców Podbeskidzia – badania empiryczne” (dr inż. Waław Zyzak), „Zrównoważony rozwój lokalny – między teorią a praktyką” (mgr Marek Klimek).

3. Dzieło profesora Franciszka Piontka – wyzwaniem pokonferencyjnym

Charakteryzując syntetycznie dorobek pracy naukowej Jubilata – prof. zw. dr hab. Franciszka Piontka w okresie 40 lat, należały wskazać zarówno na aspekt ilościowy, jak i na aspekt jakościowy pracy. Profesor Franciszek Piontek jest autorem bądź współautorem: 44 monografii i opracowań zwartych, 170 artykułów i innych prac, 31 prac badawczych, 13 prac redakcyjnych, 66 recenzji, promotorem 8 rozpraw doktorskich, recenzentem w 7 przewodach doktorskich, 7 prze-

wodach habilitacyjnych i 4 przewodach profesorskich. Z wykonanych przez prof. Franciszka Piontka prac wynika generalny wniosek o charakterze nadrzędnym i jakościowym, że ostatecznym kryterium dla ekonomii i ekologii jest człowiek (ROZWÓJ): godność człowieka – gospodarowanie – poszanowanie przyrody. Księga Pamiątkowa prof. zw. dr hab. Franciszka Piontka, op. cit., s. 23). W świetle wieloletniej pracy prof. Franciszka Piontka, której wyniki były publikowane, wielokrotnie recenzowane, nagradzane i wykorzystane dla celów praktyki powyżej sformułowany wniosek można traktować jako pewnik. Jest on przyczyną nowości w nauce, co wyrażają m.in.: doc. Stanislav Hvozdič, prof. A. J. Nowak OFM oraz prof. Elżbieta Mączyńska w następujących słowach:

„Franciszek Piontek stworzył personalistyczną koncepcję teorii ekonomicznej. Nie tylko intelektualną koncepcję, która odkrywa sposób myślenia i jego priorytet w procesach ekonomii, ale o koncepcję ludzkiej osoby jako wartości w pełnym tego słowa znaczeniu w ekonomii. Nie tylko w sensie substancjalności, ale i procesowo czynnej” (doc. ph. Dr Stanislav Hvozdič w: ROZWÓJ: godność człowieka – gospodarowanie – poszanowanie przyrody. Księga Pamiątkowa prof. zw. dr hab. Franciszka Piontka, op. cit., s. 196).

„Osoba ludzka rozumiana jako najwyższa wartość w świecie przyrody jest aksjomatem, na którym spoczywa cała twórczość naukowa prof. F. Piontka. Można śmiało powiedzieć, że prof. F. Piontek jest autorem, twórcą, wynalazcą personalistycznej koncepcji teorii ekonomicznej” (prof. zw. dr hab. A. J. Nowak OFM, Personalistyczna koncepcja teorii ekonomicznej, maszynopis złożony do druku).

„W ciągu wielu lat swojej pracy wniósł Pan profesor olbrzymi wkład w rozwój nauk ekonomicznych. W obszarze nauki kierował się Pan podstawowymi zasadami, a mianowicie służył Pan poszukiwaniu prawdy, opowiadał się za aksjologią i depozytem niezrelatywizowanych wartości, a w Pańskich analizach naukowych i w praktycznym działaniu centralne miejsce u Profesora zajmuje człowiek. Stworzył Pan podstawy nowej nauki: PODSTAWY TEORII ROZWOJU, która powinna być wymieniana wśród nauk podstawowych i która jest osiągnięciem na skalę światową” (prof. dr hab. Elżbieta Mączyńska, Prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, Pismo gratulacyjne Zarządu Krajowego Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego do Prof. Franciszka Piontka, Warszawa, 23 kwietnia 2007 r., w: ROZWÓJ: godność człowieka – gospodarowanie – poszanowanie przyrody. Księga Pamiątkowa prof. zw. dr hab. Franciszka Piontka, op. cit.).

Konferencja Jubileuszowa stała się okazją do udokumentowania efektów wieloletniej pracy prof. Franciszka Piontka, co również znalazło wyraz w artykule F. Piontka: Podstawy teorii rozwoju, gdzie Autor definiuje teorię rozwoju, jako: „naukę o ustalaniu w sposób wysoce pewny sensu i celu istnienia i działania człowieka” (F. Piontek, Podstawy teorii rozwoju, w: ROZWÓJ: godność człowieka – gospodarowanie – poszanowanie przyrody. Księga Pamiątkowa prof. zw. dr

hab. Franciszka Piontka, op. cit., s. 63) oraz w wersji rozwiniętej: „teoria rozwoju jest to system wiedzy należycie sprawdzonej, wyjaśniający i umożliwiający urzeczywistnianie rozwoju, tj. określenie sensu i celu istnienia i działania, w oparciu o system twierdzeń (wynikający z aksjomatów i niezrelatywizowanych wartości), logicznie i rzeczowo uporządkowanych, powiązanych określonymi relacjami, spełniający przyjęte w niej kryteria naukowości (oparte o prawa natury, aksjomaty, niezrelatywizowane wartości) i poprawności metodologicznej, ściśle związany z praktyką i stanowiący podstawę działań” (tamże).

Jako świadkowie narodzin nowej nauki, którą jest teoria rozwoju F. Piontka, osadzona na kryterium wartości osoby ludzkiej, stajemy wobec wyzwań, jakie ona niesie dla prowadzonych badań, których wybrane wyniki były prezentowane podczas Konferencji. Istotą teorii rozwoju jest integralność, osadzona na integralności osoby ludzkiej, jako przeciwieństwo daleko posuniętej specjalizacji. F. Piontek mówi o konieczności zachowania proporcji między specjalizacją a integralnością (tamże, s. 85). Stąd wyzwanie i wniosek, jaki płynie z dorobku prof. Franciszka Piontka oraz Konferencji Jubileuszowej można sformułować następująco: rozwój nauk specjalistycznych (specjalistycznej wiedzy i systemów), jeżeli ma służyć człowiekowi i rozwojowi, musi być podporządkowany wobec sensu i celu istnienia i działania człowieka. Warunkiem tego jest: przyjęcie aksjomatu o nadrzędnym kryterium osoby ludzkiej dla procesów rozwoju (podstawa integralności), rozwój teorii rozwoju oraz woła podporządkowania rozwiązań specjalistycznych kryteriom wynikającym z teorii rozwoju.

Dąb szypułkowy